

Szövetkezés

Felelős szerkesztő:
Dr. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD

Főmunkatárs: Ürmösi József.

A „Hangya“ szövetkezetek
hivatalos lapja

Kiadja:
„Hangya“ szövetkezetek központja.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyenyed.

GAZDA-GYÜLÉS.

Közelebről összegyűl a földmivelő gazdatársadalom, hogy országos gyűlés keretében vitassa meg a termelés mai helyzetét a beállott termelési és értékesítési nehézségeket és föltárja összes sérelmeit, panaszait, hogy azok illetékes helyre jutva orvoslást nyerhessenek.

Midőn a gazdatársadalom gazdasági viszonyainak tárgyalásáról lesz szó, úgy véljük, hogy azon ezer száznál fogva, mely a földmivelő nép gazdasági életét a szövetkezetekhez fűzi és azon meg gondolás alapján, hogy a gazda közönség különböző fajta szövetkezetekbe tömörülve érheti el valóban érdekeinek védelmét, lehetetlen hogy szó ne essék a gyűlésen a szövetkezeti mozgalom rendkívüli jelentőségéről és annak szükségességéről, hogy szövetkezeti szervezeteit éppen a földmivelő nép jól felfogott érdekében oda fejlessze, hogy azokban tökéletes védelmet találhasson kiuzsorázóival szemben.

Minden oly alkalmat, amikor gazdaközönségünk nagyobb számban együtt van, felhasználandónak tartunk arra, hogy meggyőződést szerezhessenek a gazdák a szövetkezés előnyeiről, hasznáról, nagy fontosságáról és kifejtést nyerhessen előtűk, hogy fogyasztási szövetkezeteik által szerezhetik be háztartási és gazdasági szükségleteiket legelőnyösebben, hitelszövetkezeiktől szerezhetik meg a termeléshez szükséges tőkét uzsora kamat-nélkül, értékesítő szövetkezeik után értékesíthetik terményeiket veszteségek nélkül, állattenyésztő szövetkezeteik, tejszövetkezeteik az állattenyésztésük fejlesztéséhez segíti őket, valamint még egyéb fajta szövetkezeteikkel is gazdaságuk más vonatkozásában juthatnak előnyökhöz.

Akkor végez a gazdagyűlés tökéletes munkát, ha azon a szövetkezeti kérdések is tárgyalást nyerhetnek.

Orvosságot kérünk.

Ez a pár szó nagyon is elterjedt mai beteg világunkban. Hiába az a rengeteg hivatásos, a még több amatőr orvos; hiába forgatja jobbról-balra s gyomrozza, kopogtatja a beteget elől-hátul, de bizony csak odáig jut: hogy itt nagy baj van s szomoruan vallja be, hogy erre a betegsége biztosan ható orvosságot nem tud rendelni.

Nekünk, szövetkezeti embereknek is van egy drága betegünk, kinek betegágyánál rettegve állunk meg, s keressük az orvost, aki a javulást előidéző szert megtalálná s Hozsánnával üdvözölnök s vállunkon hordoznánk azt a tudost, aki betegünket a megerősödés útjára vezetné.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy ebben a: „csak magammal“ törődő világban akadnak emberek, mondjuk orvosok, kik önzetlenül, csupán beteg iránti szeretetből igyekeznek annak súlyos betegségétől való megszabadításán. Hiszen a mi néhai de boldog emlékü „Hangya“ lapunk hasábjain is, hányszor láttunk kísérleteket betegünk helyreállítására.

Tekintve azt, hogy sok kis „Hangya“ nemzésénél (ne értsenek félre) segédkezet nyújtottam, világra jötténél a vigadókkal együtt örültem s meg van az az emberi gyarlóságom, hogy a siróktól minél messzebb szeretek lenni s nehogy még sírom is kelljen, tisztelettel bejelentem, hogy beállok „Hangya“ orvosnak.

Mint tanító embernek ismernem kell azt a pedagógiai elvet, hogy: „közelíróla távolabbira“. Kezdem tehát a mi szövetkezetünk megvizsgálásával, betegségének megállapításával s az esetleges gyógykezeléssel. Irigyeink reánk fogják, hogy a jobb szövetkezetek közé tartozunk. Be kell ismernem, hogy az arcszine jó s meglehetősen kondícióban van. Azonban ha lelkiismeretesen megvizsgálom, úgy veszem észre, hogy dacára az egészséges színnek, bizony vérszegény a kicsike.

Nehogy elhatalmasodjék s veszélyessé váljék a baj, a hiányt vérátömlesztéssel (kölcsön) pótolom. Tudom ugyan, hogy legfőbb orvosunk a Központ, nem helyesli módszereimet, hanem célravezetőbbnek tartaná a tagoktól vett bővebb táplálék (részejegyzés) adagolását. Hiszen én is ezt a gyógykezelést tartom a leghelyesebbnek, de nálunk az a baj, hogy a beteg jól fest s nem akarja senki sem elhinni, hogy orvosságra van szüksége. Ennek erősebb forszírozása nemhogy használna, hanem határozottan ártana is. Az a bizalmatlanság, amit a háborus és háboru utáni gazdaságok láncsorozata méltán kiváltott az emberekből, bizony meg van itt is s a naponként felbukkanó újabb és újabb „kis ügyek“ még fokozzák is azt. A mindenáron bíróságra, vagy más egyéb tisztség elnyerésére, — de nem betöltésére — csörtető aranyifjuság aztán nem nézi azt, hogy méltán, vagy méltatlanul támad-e valakit, vagy valamit, hanem nagy hanggal nekiugrik ennek is, annak is, hogy a gyengébb karakterű s egy pohár borral, vagy pálinkával megnyerhető „feszítsdmegeseket“ hitvány táborába gyűjtse és minden jóra való törekvésnek útját vágja.

Bizony édes testvéreim, szövetkezeti tagtársak, valljuk be szomoruan, hogy a szövetkezeti betegség előidézésében mi, magunk vagyunk a leghibásabbak. Nem értjük, nem akarjuk megérteni a szövetkezet céljait, áldásos működését. Jobban esik ha nem javára, de kárára munkálkodunk. Örömről telik abban, ha önzetlen munkásait gyanúsítgatunk piszkos sarával kenjük be, nem nézvé az, hogy azoknak távozásával szövetkezetünk, — igen a mi szövetkezetünk s nem Pálé és Péteré, mint egyik-másik jótorku atyánkfia szereti hangoztatni, — összeomlik, mint egy kártyavár. Nem törődünk azzal, hogy a holnapi nap már könnyelműségünk keserves

gyümölcsseivel táplál bennünket s véres-verejtékkel szerzett filléereinket a gyatra, de felemelt árral fűszerezett nagy dolgokért dobjuk oda a kezeit örömmel dörzsölgető Izrael barátunknak.

Édes Testvéreim! Ne hallgassatok Ti a nagyszáju, önmaguktól feltolakodott, u. n. „Vezérférfiakra“. Maradjatok Ti csak kipróbált embereitek mellett, mert higyjétek el, hogy azok, ha érzik az Ő gyengeségeiket, önmaguktól is félre fognak állani, nem várják: „elcsapattatásukat“!

Köszegremete, 1925 július 8.

(Folytatjuk.)

Ölyüs Lajos
ig. elnök.

A boltos nevelésről.

Irta: Nagy Domokos.

A „Hangya“ lapnak 1925. évi 20, 21, 22. és 24 ik számában az ügyvezetéssel sorozatos cikkekben foglalkoztunk. Az első cikkben 4 pontban foglaltuk össze magát az összes ügyvezetési teendőket s ez alkalommal az utolsó ponttal: Miképpen lehet jó szövetkezeti boltost nevelni és ezáltal a szövetkezet jó ügyvezetése mellett a helyes üzletvezetést, (boltoskodást) is biztosítani“ kívánok foglalkozni. Elvitathatatlan, hogy a szövetkezeti életre kiváló fontossággal bír a megszokott „boltos“ néven ismert, fáradhatatlanul munkálkodó üzletvezető, mivel a szövetkezet népszerűvé tételénél, fejlődésénél, gyarapodásánál elengedhetetlen szerepet tölt be. Pedig de sok helyen nem fordítanak gondot arra, hogy a szövetkezetnek jól nevelt, ügyes és szakképzett boltosa legyen.

Miképpen kezeljük a jég által elvert szőlőket.

Jég-jég minden felé! Mennyi remény és mennyi valóság szállott és száll füstbe majdnem pillanatok alatt. Egyik helyen a családnak mindennapi kenyere, másikon a jó zabos bükköny esetleg löher takarmánya, harmadiknak kertje gyümölcs termése, negyediknek szőlője ment és mehet tönkre. Itt a sujtott családok ruházata, élelme, esetleg gyermekek neveltetése, a mindennapi gond tetézve a jövő évre való megélhetés feletti gondokkal.

Mindenik nagy-nagy nyomort hagy maga után legalább egy évre, de a szőlők jég általi pusztulása, — bármiként forgatjuk — legalább is két évre szól. Mielőtt tovább mennék, felteszem a kérdést, hogy ki miveli helyesen a szőlőjét? . . . Minden

Nem is képzelhető el jó ügyvezetés, céltudatos szövetkezeti élet jó boltos nélkül. Igen-igen gyakran vallják kárát — különösen a kisebb szövetkezetek — annak, hogy megfelelő boltost nem tudnak alkalmazni, hogy valamennyire is gyakorlott embert nem nevelnek maguk részére. A többszöri átadás, az ellenőr gyakori kiszállása mind-mind elkerülhető kiadásokat okoz. De ezenkívül mennyi kára származik a szövetkezetnek abból, hogy az új és gyakorlatlan boltos kezelése, illetve rossz kezelése alatt mily sok áru megy teljesen tönkre, mily sok válik értéktelenné azáltal, hogy azt nem gondozza úgy, amint kellene, azután meg abból, hogy nem is tudja mi van a boltban, a vásárolni akaró tagot elutasítja azzal, hogy ez, meg az a cikk nincs, azonban a kért áru leltározáskor előkerül.

Az ily boltos közül igen sok az árukimérésnél is ügyetlen, számtani ismerete hiányos, rendszerint vagy magát, vagy a vevőt csalja meg, barátainak, rokonainak és még másnak — nem ismervén a kihitelezésnek sok izben végromlást előidéző káros hatását — korlátlanul hitelez. E hiba mellett rögtön társul szegődik az is, hogy a hitelezést nem tudja pontosan felyezetni, nyilvántartani. Családja részére mindent a boltból visz, azt fel sem jegyzi, hisz „*annyit csak megérdemel fáradságáért*“ pedig 3—4 hó alatt a legegyszerűbb élet mellett is elmegy 2—3000 Leu értékű áru, pálinka, dohány stb. Jön az ellenőr, megtörténik a leltározás, előáll a nagy hiány és még nagyobb hitelösszeg. A boltos esküdzik mennyre földre, hogy ő becsületesen kezelte a szövetkezet vagyont,

esetre az a szőlőgazda, aki termést és termőfát biztosít, tehát ez évi és jövő évi termését biztosítja. Mindenek felett úgy biztosítja, hogy a kielégítő termés jól fejlődjék és jól beérjék. Ugyan ez áll a jövő évi fanevelésről, jól fejlődjék és lehetőleg teljesen beérjék jövőre. Ha az idej termés elveszett mindenek felett a jövő évi fanevelés és annak beérlelése lesz a főgondunk. Most a mióta a peronospora oly veszedelmesen pusztítja a szőlő zöld részeit igen nehéz helyzetbe jutott a gazda, mert az idej termés elvesztése dacára legsürgősebben kell permetezni okvetlenül 1 (égy) %-os bordói lével és ha valamikor nagy gondot fordítottunk a bordói lé készítésre, most különösen kell vigyázni, mert a kékkő nagyon drága, de mivel az 1% = a 3%-ossal, ezért 1%-os levét csinálunk, azaz 1 Hl.

egy krajcárhoz sem nyult, sőt még egy cigarettát sem vett el; őt megcsalták; az elnök, ügyvezető, könyvelő, pénztáros és az ellenőr a hibás. Be kell tehát csukni a boltot, nincs más boltos, nem vállalkozik azonnal senki, mert nem akar ő is „*bekárosodni*“. Csak nehezen, későre kerül új üzletvezető, addig zárva a bolt, áruk romlanak, értékük kamatozatlanul hever, a kamatteher nő napról napra és mindezek mellett jelentkezik aztán a legnagyobb veszedelem is: a tagok elidegenedése, a szövetkezet iránti bizalom csökkenése, a „*minek nekünk a szövetkezet, ha ott nem kapunk, ami kell*“ jelszavaknak a tömeg közé dobása azok részéről, kiknek fáj, hogy nemcsak ők maguk vághatják zsebre a község lakóinak véres verejtékkel szerzett minden baniját.

Nemcsak a szakképzetlen és nem elég tudású, reátermetség nélküli, falusi gazdából lett boltosnál van baj, de igen gyakran a szakképzett boltosoknál is. Itt az ok: a szövetkezeti eszme nem ismerése, rosszindulat, lustaság, szélhámosság. Az ezen kategóriába tartozó boltosok is — bármily rövid életűek legyenek is a mi körünkben — legveszedelmesebbek a szövetkezetre.

Nyilvánvaló tehát, hogy e bajokon csak azzal segíthetünk, ha mi magunk nevelünk a szövetkezeti célok-
nak teljesen megfelelő boltosokat.

Mielőtt a nevelési módokra térnék reá, ide iktatom, milyenek képzelem én a jó boltost.

(Boltkezelő csak az az egyén lehet, akivel az igazgatóság szerződést köt és aki megfelelő óvadékol — készpénzt vagy váltó alapján első helyeni ingatlan bekebelezést — helyez a szövetkezetnél letétbe).

vizben 1 kiló kékkövet vászon zacskóban a víz színe alá eresztve felolvasztunk, ehez szítán vagy részszűrőn átszűrt mézstejet keverünk és körömnagyságú (gyógyszertárból vásárolt) piros lakmusz papírt mártunk a jól összekevert lébe. Ha a piros papirdarabka kék színű lett, teljességgel elegendő a mézstej. Ha piros marad, akkor folytonos keverés között még kevés mézstejet szűrünk és keverünk az egész lébe, amíg a piros lakmusz papír kékülni kezd. Ha pirosan marad a papír, akkor a fiatal levélkéket leperzseli a lé, ha túlsok méz kerül a lébe, akkor annyit veszít a bordói lé erejéből, a mennyivel több méz keverünk bele.

Azért irogattam ilyen hosszasan le a bordói lé helyes készítését, mert 1%-os teljesen elég, másfelől pedig a mostani jégverések után

A boltos működése annak ügyességétől, szakképzettségétől, reátermettségtől és különösen becsületességétől függ. Az az ügyes és szakképzett boltkezelő, aki a reábizott árut tisztán, jó kereskedői gondossággal, vagyis úgy kezeli, mintha az saját vagyona volna. A vevőközönséggel szemben modora és szolgálatkészsége vonzó erővel hat. Arra törekszik, hogy a falu minden pénze az ő kezén és így a szövetkezeten át forogjon. Hogy érheti ezt el? Ugy, ha mindenki szereti, tiszteli és becsüli. A faluban közszájon forgó kell legyen: „*Eredj a szövetkezetbe vásárolni, mert az a mi boltunk és boltosunk becsületes ember, nem csal meg, jó portékát árul és azt jól meg is méri.*” E szép megtiszteltetést azonban csak az a boltos nyeri el, aki lelkiismeretesen, örömmel, odaadóan és szeretettel — nem szolgálai módon — teljesíti a reábizott teendőket, kötelességét. Az üzletet mindig rendben, tisztán tartja, hogy a vásárlótag egy papirszeletkét se lásson a földön, vagy egy mákszemnyi port se tudjon felfedezni a polcokról levett portékán. Amelyik boltos nem így cselekszik, az bünt követ el már akkor, mikor a boltba mint boltos először belép, árt a szövetkezeti szellemnek, árt a szövetkezet tagjainak, embertársainak, mert nehezen összegyűjtött közös vagyonukat veszélyezteti könnyelmű nemtörődömségével, lustaságával és rosszindulatával.

A nevelési módokról a legközelebbi számban lesz szó. (Folyt. köv.)

Ne mulasszuk el és most rendeljük meg a Hangya Naptárt!

feltétlenül új és fiatal hajtások, levelek nőnek és ezeket 2—3 hetenként aug. végéig permetezni kell, másként a jégtől összevert ideai hajtások rügyei és fája általában nem érik meg jól, a télen elvakulnak, s jövőre csak a két éves farészből az u. n. rejtett rügyekből hajt a tőke új hajtást, ezen új hajtások: vízajtások, dudvások és legnagyobb baj, hogy nem teremnek semmit jövőre, sőt ha jövőre csapra vágjuk és jég nem éri a jövő évi csapokból a mostantól számított harmadik évi termés is kétséges, mivel a jövő évi dudvások rügyeiből újra dudvások teremhetnek. A peronospora a nyár második felében inkább dühöng, s ha 2—3 hetenként nem permetezzük levélzet nem nőhet.

Nagyenyed, 1925 jul. 18.

Dezső Miklós
ny. szől. és bor.-főfelügyelő.

Szövetkezeti és népnevelés.

A tormaába esett féreg.

Irta: Kerékgyártó Mihály.

Előre is kijelentem, hogy jelen cikkem nem a torma okszerű termesztésével fog foglalkozni. Ha valaki ilyen irányban akar felvilágosítást, úgy bizalommal ajánlom neki Tormay Bélának a minden népkönyvtárban meglévő esetleg megvolt „Nádudvary uram vasárnapi beszélgetései” című gyönyörű művét.

Hogy mégis e címet választottam, tettem azt azért, mert zengzetes magyarnyelvünknek egyik gyönyörű sajátja az, hogy egyszerű képletes kifejezésben kézzel fogható igazságokat tár elénk.

A torma erős és vénkorában keserű. És mégis van egy bolondos kis féreg, amelyik bár mellette van az izletesebb a tormánál formára is különb és kiadósabb répa, ő mégis inkább rága a tormát mint a répát. És miért?

Azért mert a szerencsétlen kis jószág nem ismer jobbat a tormánál.

Ez a kép nem ismeretlen a kultúra munkásai előtt az egyes emberre való vonatkozásában sem. Avagy a „*Minék-a?*” nevű bácsikban, akik bármilyen emberi haladást célzó eszmét hirdess is nekik „*minek-a?*” vállvongatással kapcsolatos rövid kérdéssel kurtánfurcsán elintézettnek vélnek mindent, nem felismerhetők-e a tormaába esett féreg ismervei?

„Oh! türelem, te birkák erénye” milyen nagy szüksége van tereád a kulturmunkásnak! Igen mert a tormaába esett „*minek-a?*” bácsit igen-igen nehéz kizökkenteni az ösdi, kátyus úton haladó gondolközás módjából.

Nem kétlem, ha átlátnálni akar-nánk torma férget a répába sokkal könnyebben tudnánk célt érni itt mint ott. Ám miután a kulturmunkásnak nem a torma nemesítés a főfeladata, a végtelen türelem itt is sikerre vezet. A tormaaféreg átlátnálásánál is bizonyosan az izes falat lesz a csábító. Mutass csak a „*minek-a?*” bácsinak egy csekélyke anyagi haszonnak nevezhető izes falatot, azonnal „*hogya monda?*” bácsivá változik. A „*hogya monda?*” után jön „*hogya is van csak?*” és a végén, igenhátul a „*na majd megpróbáljuk.*” A mészke könnyebben ad szikrát mint a „*minek-a?*” bácsi megcsökönyösödött elméjébe bele plántálni anyagi haszon ígérés nélkül akármilyen jótékonyhatású kultureszmét. Ha

azonban már ezen a ponton vagy kedves kulturmunkás eredménnyel dicsekedhetsz, bár munkád még befejezve nincsen. Igen, mert a „*miatyánk*” kezdetétől, hol van még az „*ammen!*” Ezt a gradust be kell járnod a kultúra szellemében. Igen soká érsz el azon pontra, amikor is „*minek-a?*” bátyánk felvilágosodik afelől, hogy tulajdonképpen nem is csupán az ő izes falatjáról van szó, hanem a szegény Guruczi Pistánééről is, aki mint hadiözvegy öt hadiárvat tart kezemunkájával. Azonkívül arról a sok ügyefogyott munkaképtelen szegényről, akik a „*minek-a?*” bácsi kenyérmorzsalékával is megelégednének. Ha azonban a *miatyánk* azon kitételéhez érsz „*Add meg a mi mindennapi kenyérünket*” és erre is azt fogja mondani a tormaába esett féreg: „*minek-a?*” csupán csak szójárásból is, úgy-úgy mégse hagyd faképnél és főleg ne mosolyogd el magad, mert fő a türelem. Mutasd meg neki a szövetkezeti eszme gyönyörű képét amelynek magyarázata „*mindnyájan mindnyájunkért.*” Ha még erre sem reagál, engedd hadd rága a tormát tovább.

Szövetkezeti vezetők!

Terjesszük

a „**SZÖVETKEZÉS**”-t
gazdatagjaink körében.

Kérdés — Felelet.

A szentjobbi szövetkezet következő kérdéssel fordult szerkesztőségünkhöz: „*Szölőinken a jégverés következtében nincs egy levél, az összezuzott fürtök kis része csüng az összehasogatott zöld venyigén, mi a teendő az ilyen tönkre tett szőlő további kezelésénél?*”

Válaszul szolgál egyrészt lapunk jelen számában Dezső Miklós ny. szől. és bor. főfelügyelőnek e tárgyra vonatkozó cikke, továbbá tájékoztatásul közöljük; Ha csercsapok a mivelet és 2—3 hetenként permeteznek, a lomb nő és megmarad, akkor tavasszal rendszeresen 3—4 rügyes csapokat hagyhatnak a cser felső hajtásából, de okvetlenül 2—2 rügyes ugar csapokat is kell hagyni a cser alsó hajtásából. Ezenfelül 1 rügyes biztosítókat.

Az erdélyi karikás művelésű szőlőknél a jégverés utáni kezelésre vonatkozólag Dezső Miklós ny. szől. és bor. főfelügyelő a hozzáfordulóknak bővebb felvilágosítással szolgál.

A központ közleményei.

Központi üzletrészek kézbesítése. Értesítjük a szövetkezetek t. Vezetősegeit, hogy a szövetkezetek letételben értékpapirosztályunknál kezelt központi üzletrészeket az 1925 évtől kezdődő szelvényivekkel együtt kiadtuk azoknak az áruaktáraknak, melyeknek körzetébe tartoznak érdekelt szövetkezetek. Áruaktárainkat utasítottuk arra, hogy az üzletrészeket alkalmilag kézbesítsék, illetve azoknak a szövetkezeteknek, melyeknek megbízottai a nagy távolság miatt nem járnak be az áruaktárhoz, a legközelebbi áruküldeményrel juttassák el. Kérjük a szövetkezetek t. Vezetősegeit, hogy az üzletrészek átvételét a kísérő levelünkhöz csatolt szelvény aláírásával igazolni sziveskedjenek. Az aláírt szelvényt kérjük az áruaktárhoz, vagy központunkhoz be-terjeszteni.

A folyószámla kivonat kiküldése. Értesítjük a szövetkezetek vezetőit, hogy folyó évi június 30-án lezárt II. negyedévi folyószámla kivonatokat az egyes szövetkezetek körzetébe tartozó transitó raktárhoz küldöttük ki, hol a szövetkezetek megbízottjai áruvásárlás alkalmával azokat átvehetik. A központ körzetébe tartozó szövetkezetekhez postán küldjük ki a kivonatokat. Ahova azonban közelebről ellenőrünk kiszáll, magával viszi a kivonatot is. Felkérjük a könyvelő urakat, hogy a kivonatokat átvétel után azonnal 8 napon belül vizsgálják felül és tételenként hasonlítsák össze a szövetkezetnél vezetett Hangya folyószámlával. Az esetleges reklamációt pedig azonnal tegyék meg, hogy azt könyvelési osztályunk érdemlegesen elintézhesse.

Szövetkezeti élet.

○○○○◎○○○

Halálozás. Szomorúan vettük a hirt **Boné K. Márton** a szilágybaltai fogyasztási szövetkezet igazgatósága érdemes tagjának elhunytáról. Megboldogult a szövetkezet alapításától kezdve fáradhatatlan buzgó munkása volt az eszme terjesztésének. Távozása nagy veszteséget jelent a szövetkezeti ügynek.

Tökegyűjtési eredmények. A **bölöni** fogyasztási szövetkezetnél múlt év nyarán indult meg a tökegyűjtési akció, melyet **Kiss Dénes** tanító, szövetkezeti ügyvezető irányi-

tott nagy buzgalommal és lankadatlan kitartással. Az elért szép eredmény a gazdák szövetkezeti megértése mellett az ő érdemének tudható be. Az üzletrészejegyzés folyamán **47 régi tag 422 üzletrészt jegyzett és 191 új tag lépett be a szövetkezetbe 751 üzletrésszel.** A tökegyűjtő akció folytán egy év alatt a szövetkezet üzletrésztőkéjét 11730 Leuval gyarapították.

Az erdőgyaraki fogy. szövetkezetnél hasonló sikerrel járt az üzletrész jegyeztetési mozgalom és bár kevesebben vették még ki abból részüket, azért az eddigi eredmény is szép bizonyítéka a szövetkezeti öntudatos támogatásnak. Üzletrészeket jegyeztek a régi tagok közül: **Koák Sándor 100, ifj. Bagosi Sándor 200, Balogh Imre 10, Borbély László 50, Ifj. Fonagy Sándor 16, Fonagy Györgyné 16, Csordás János 50 üzletrészt. Új tagokul beléptek Opris Sándor 50, Besenyei Mihály 50, id. Márkus Sándor 50 ifj. Márkus Sándor 50, Gacsó Imre 50, Varga Károly 100, Juhász Gyula 100, Szakács József és István 50—50 üzletrésszel.**

Külföldi mozgalmak.

A svédországi szövetkezeti termelés harca a kapitalista termeléssel szemben. A svédországi szövetkezeti központnak 3 hónapi erős küzdelem után sikerült a svédországi malomszövetseget, — amely eddigelé diktatorikus hatalmu malomtröstöt képezett, — visszavonulásra kényszeríteni. A szövetkezeti szövetség pár évvel ezelőtt állított fel 2 malmot, melyek működése által állandóan alacsonyabb áron jegyezte a liszttermékeket, mint a malomszövetség s így állandóan nyomta a malomtröst árjegyzéseit. Az elmúlt év decemberében az áremelkedések folytán 2,5 koronával magasabb volt a malomszövetség önköltségi ára zsákonként, mint a szövetkezeti liszt ára. A malomipari tröst, amely a svédországi malomiparnak mintegy 90%-át magába foglalta, azt remélte, hogy a szövetkezeti malmok is kénytelenek lesznek az áremelést követni, ami után ők saját áraikat még magasabbra emelhetik. Azonban a szövetkezeti szövetség a novemberben megállapított aránylag alacsony árai mellett szilárdan kitartott, minek következtében a kapitalista tröst reményeiben nagyon csalódott, mert nemcsak az újabb emelésről volt kénytelen lemondani, hanem a már előbb felemelt árakat is a közvélemény nyomása következtében kény-

telen volt leszállítani. A hatalmas malomszövetség, mely eddig a közvélemény súlyos kritikájával szemben is nyugodtan folytatta árpolitikáját, a szövetkezeti malmoktól jó tanítást kapott arra nézve, hogy a szervezett fogyasztókkal szemben hatalmát nem tudja érvényesíteni. A svéd szövetkezeti szövetségnek ezen eredményét örömmel látjuk, mert kitünő bizonyítékot szolgáltat, hogy a szövetkezeti alapon álló termelés a hatalmas kapitalista tröstököt és kartelleket is le tudja győzni.

Szövetkezeti filmek. A németországi szövetkezetek szövetségének szervező bizottsága értesítette a genfi nemzetközi munkairodát, hogy a német szövetkezeti szervezetek az utóbbi időben több filmet készítették, melyek működésüket és eredményeiket illusztrálják. A filmek hossza 180—500 méter. Ezeken kívül a Hamburgi központ 2000 m. hosszú filmet készítettett, amelyen különböző osztályai, raktárai, sütődei, tejszarnokai, konzervgyárai láthatók, azonkívül felvételeket foglal magában a nagy szövetkezeti házakról és gyermektelepekről.

Különfélék.

Méhész-jelvény. A szeptember hó 6—9-ig Kolozsváron rendezendő méhészeti kiállítás rendezősege emlék plakettet készítettett. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület igazgató választmánya legutóbbi ülésén a plakettet egyesületi jelvénynek fogadta el s így a szervezett méhészek közös jelvényéül szolgál. A művészi kivitelű domborművű plakettet Vágó Gábor kolozsvári iparművész tervezte és ötféle kivitelben készült. A plakett ára aranyból 300, ezüsből aranyozva 150, ezüsből 100, rézből 20, bronzból 10 Lei. Megrendelhető a „Szövetkezés,” szerkesztősége után.

A növénynevelők gyűlése. A romániai magnemesítő gazdaságok az augusztus 6-án Aradon tartandó gazdanagygyűlés napján d. u. 5 órakor az Aradmegyei Gazdasági Egyesület gyűléstermében gyűlést tartanak. A gyűlésen résztvevő növénynevelők megalakítják a növénynevelők társaságát abból a célból, hogy a nemesített magvak termelését és szaporítását megszervezzék, azok védelmét és ellenőrzését biztosítsák. Az ülésen való részvételre számos gazdaság jelentkezett. Bejelentések előre is közölhetők az E. G. E. titkári hivatalával Cluj, Str. Andrei Muresan No. 10.

Mezőgazdasági kiállítás Aradon augusztus 1—10-ig. Az aradi árumintavásárral kapcsolatosan mezőgazdasági kiállítás is tartatik, ami igen értékesnek és tanulságosnak ígérkezik. Elsősorban **dr. Konopi Kálmán** odvasi buzanemesítőnek és a **Sãmânja** vetőmagnemesítő gazdaságnak a kiállítása fog feltűnést kelteni nemesített vetőmagvaival. Külön csoportokban szerepelnek **Purgly László, Justh Jánósné, gr. Károlyi Gyula, gr. Zelenszky Róbert, Takácsi Miklós, Cs. Lázár László.** Utóbbi az általa kitenyészett lapusnyaki tengerivel, a **Mezőgazdák R. T.** különféle vetőmagvakkal, a **Hegyaljai szőlősgazdák** palackboraikkal, a **kertészek** virág és magkiállításukkal, végül a gazdasági gépek és eszközök csoportjában a gépek és eszközök, műtrágya stb. gyárak kiállítása várja a látogatókat és vevőket. A kiállítást megtekintők számára 75 %-os utazási kedvezmény biztosítatik. A kedvezményes jegy váltására jogosító igazolványok kaphatók lesznek az Árumintavásár rendezőségén kívül az Erdélyi Gazdasági Egyletnél Kolozsváron, továbbá Nagyváradon, Marosvásárhelyen, Désen, Szatmáron, Temesváron.

Ismét kapható thanaton. A thanaton vagyis magyarul dohánylűg ismét kapható Kolozsváron a dohányraktárban (Honvéd utca, Cal. Dorobanților 1.) alatt. A dohánylűgot, mely a növényvédelemben értékes védekező szer a rovarok ellen 10 kg.-os bödönökben hozzák forgalomba. Ára kg.-ként 60 Lei.

Szerkesztői üzenet.

Felkérjük munkatársainkat, hogy lapunk főbb irányu célkitűzésének megfelelő különböző rovataira és közleményeire való tekintettel és miután egyelőre lapunk terjedelmét nem áll módunkban bővíteni, írásaikat lehetőleg oly terjedelmű cikkekké foglalják, hogy a cikkek egy-két hasábon elférhessenek, mert hosszabb cikkeket kénytelenek vagyunk térszűke miatt megszakítva több egymásutáni számban leközlölni.

Hivatalos hirdetések.

* Felvinci „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1925. évi aug. hó 9-én d. e. 11 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1925 év aug. hó 16-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. **Napirend:** 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-

bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőkegyarapítására 1925 év június 30-án a tagok száma 171, üzletrészeinek száma pedig 28648 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Felvinc, 1925 augusztus hó 1-én. **Az igazgatóság.**

Monospetri és vidéke „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1925 évi aug. hó 30-án délután 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1925 év szeptemb. hó 8-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. **Napirend:** 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke gyarapítására. 1925 év június 30-án a tagok száma 255, üzletrészeinek száma pedig 7208 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Monospetri, 1925 június 30. **Az igazgatóság.**

Egeres és vid „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1925 évi aug. hó 9-én délután 3 órakor a község házában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1925 év aug. hó 16-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. **Napirend:** 1. Határozathozatal a szövetkezet tőkéjének növelése, a fennmaradás, vagy esetleges bizonytalan ideig való szüneteltetése tárgyában. 2. Netaláni indítványok. Kelt Egeres, 1925 július 17. **Az igazgatóság.**

Középajtai „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1925 évi aug. hó 9-én délután 5 órakor a község házában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1925 év aug. hó 16-án fog megtartatni, mely

tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. **Napirend:** 1. Határozathozatal a szövetkezet felszámolására. 2. Háromtagu felszámoló bizottság választása. 3. Netaláni indítványok. Kelt Középajta, 1925 július 20. **Az igazgatóság.**

Kutyfalva és vidéke „Hangya” fogy. és ért. szövetkezet 1925. évi augusztus hó 23-án d. u. 3 órakor a ref. iskolában **rendes közgyűlést** tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1925 év augusztus hó 30-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. **Napirend:** 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke gyarapítására. 1925 év jun. 30-án a tagok száma 209, üzletrészeinek száma pedig 906 volt, az év folyamán belépett 4 tag 31 üzletrésszel, kilépett 4 tag 31 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt, Kutyfalva 1925. augusztus 1-én. **Az igazgatóság.**

Hirdetések.

Boltosság ajánlkozás. A köszegremetei fogyasztási szövetkezetnél alkalmazásban lévő 17 éves segéd szövetkezeti és kereskedelmi ismereteinek gyarapítása céljából hajlanó jelenlegi alkalmazását más szövetkezetnél hasonló alkalmazással felcserélni. Figyelmébe ajánk-

„HANGYA” Szövetkezetek figyelmébe.

Gazda uram!

Ne várja meg, míg állatai étvágytalanok, betegek lesznek, mert állatait nemcsak mentesíteli sertésvészttől, marháját szájfájástól, lép-fenétől, juhait májmélytől, de elősegíti ezek erős fejlődését és gyors hizását a Dávid Elemér főállatorvos törvényesen védett

DESINFECTOR táperős védszereinek rendes használatával — ott nincs több sertésvész, marhánál szájfájás, juhoknál májmély!

Kereskedőknek 20 dobozi 300 L. előre beküldéssel, vagy 320 L. utánvétellel bérmentve küld Románia főbizományosa SOOS és TÁRSA Tg.-mureş—Marosvásárhely Kiss Ernő-utca 2 sz.

tatik mindazon szövetkezeteknek, melyek segédet alkalmaznak. Megkeresések közvetlenül a közszegremetei fogy. szövetkezet igazgatóságához intézendők. (Remetea Oasului, u. p. Oraşul-Nou.)

Felhívás. A havadi fogyasztási és értékesítő szövetkezet július hó 12-én tartott közgyűlésén felszámolását határozatlanlag kimondotta, minek alapján felhívom mindazokat, akiknek a szövetkezettel szemben bármily követelésük fennállana, hogy követelésüket 6 hónapon belül jelentsék be a szövetkezet felszámoló bizottságához. Kelt Havad, 1925 július hó 12-én. Adorjani Albert felszámoló bizottsági elnök.

Felhívás. A csikmadarasi fogy. és ért. szövetkezet 1925. június 7-én tartott közgyűlésén felszámolását határozatlanlag kimondotta, minek alapján felhívom mindazokat, akiknek a szövetkezettel szemben bármily követelésük fennállana, hogy követelésüket 6 hónapon belül jelentsék be a szövetkezet felszámoló bizottságához. Kelt Csikmadaras, 1925. július 8. Bogács Viktor felszámoló bizottsági elnök.

Felhívás. A gyimesközéploki fogy és ért. szövetkezet 1925. június 21-én tartott közgyűlésén felszámolását határozatlanlag kimondotta, minek alapján felhívom mindazokat, akiknek a szövetkezettel szemben bármily követelésük fennállana, hogy követelésüket 6 hónapon belül jelentsék be a szövetkezet felszámoló bizottságához. Kelt Gyimesközéplok, 1925. július hó 8. Balás Dénes felszámoló bizottsági elnök.

Hangya naptár a szövetkezet naptárán!

Minden szövetkezet terjessze elsősorban a Hangya szövetkezeti naptárt!

Köztudomásu tény, hogy a Dreher-Haggenmacher sörök

Romániában a vezető márkát képviselik.

Kérjünk mindenütt DREHER-HAGGENMACHER sört!

Szöllőoltványok, Amerikai alanyvesszők, gyümölcsfák, gyümölcsalanyok, oltott rózsák, stb.

legjobb beszerzési forrása

Ambrosi, Fischer & Co.

R.-T.

AIUD NAGYENYED.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

KOLOZSVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS HITELBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

CLUJ-KOLOZSVÁR PIATA UNIRII 7.

Saját tőkéi: 48,000.000 lej.

Fiókjai: Dés, Dicsőszenmárton, Gyulafehérvár és Marosvásárhely.

Affiliált intézetei: Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár R.-t. Torda, Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-t. Székelyudvarhely, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár R.-t. Nagyenyed. Áruraktárai a vasut mellett. Betéteket elfogad, vállalat lezárástól, bel- és külföldi átutalásokat teljesít. SAFE DEPOSIT.

Mindenféle bankszerű ügyletet előnyösen végez.

Pálinkafőző üstőket

70 lt. ürtartalomtól **500** literig szállít előnyös

árak és fizetési feltételek mellett

az

E. Sz. G. E. Géposztálya

Só-utca 22. NAGYSZEBEN — SIBIU. Só-utca 22.

Girokontó a Földhitelintézetnél.

„Gazdák” Általános biztosító Részv.-Társaság

Székhelye: Arad. Aligazgatóságok: Kolozsvár, Temesvár. Vezérképviselők: Arad, Brassó, Nagyvárad, Marosvásárhely, Déva, Dicsőszenmárton, Gyulafehérvár, Nagyenyed külön „Hangya” vezérképviseléssel, Szatmár és Nagyszeben. Elfogad tűz, jég, élet, állat, betöréses lopás, baleset, szavatossági, szállítmány és üveg biztosításokat. Hangya szövetkezeti tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatást nyújtanak a v.-képviselők.